

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก" มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 458 ชุด จาก โรงเรียน 458 โรงเรียนในจังหวัด พิษณุโลก

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กรรมการศึกษา จำนวน 92 คน วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 10 จากจำนวนคณะกรรมการ 458 ชุด ได้คณะกรรมการ 46 ชุด
2. กระจายคณะกรรมการตามขนาดของโรงเรียนและเทียบสัดส่วนตามจำนวนโรงเรียนรายขนาด เป็นคณะกรรมการในโรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ขนาดกลาง 15 โรงเรียน และขนาดเล็ก 28 โรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน (ที่มีอยู่จริง)	กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน (ร้อยละ 10)
ขนาดใหญ่	26	3
ขนาดกลาง	154	15
ขนาดเล็ก	278	28
รวม	458	46

3. สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้
คณะกรรมการของโรงเรียนแต่ละขนาด ตามจำนวนในข้อ 2 ทั้งรายชื่อโรงเรียนใน
ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายชื่อโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้ จำแนกตามขนาดของ
โรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	รายชื่อโรงเรียน	อำเภอ
โรงเรียนขนาดใหญ่	1. โรงเรียนชุมชนบ้านสะพาน 3	เมือง
	2. โรงเรียนบ้านน้ำริน	วังทอง
	3. โรงเรียนบ่อวิทย์บางระกำ	บางระกำ
โรงเรียนขนาดกลาง	1. โรงเรียนวัดมหาวันาราม	เมือง
	2. โรงเรียนวัดเนินมะคึก	เมือง
	3. โรงเรียนวัดบ้านใหม่	เมือง
	4. โรงเรียนบ้านหินประกาย	วังทอง
	5. โรงเรียนบ้านเจริญผล	วังทอง
	6. โรงเรียนบางระกำ	บางระกำ
	7. โรงเรียนชุมชน 3 บ้านเนินกุ่มฯ	บางกระทุ่ม

ขนาดของโรงเรียน	รายชื่อโรงเรียน	อำเภอ
โรงเรียนขนาดเล็ก	8. โรงเรียนบ้านนาคอน	ชาติตระการ
	9. โรงเรียนบ้านสวนเมี่ยง	ชาติตระการ
	10. โรงเรียนบ้านหนองน้ำสร้าง	นครไทย
	11. โรงเรียนวัดกระบี่มังคละาราม	พรหมพิราม
	12. โรงเรียนบ้านห้วยยายเชียง	พรหมพิราม
	13. โรงเรียนวัดทองแท้	วัดโบสถ์
	14. โรงเรียนวัดเสนาสน์	วัดโบสถ์
	15. โรงเรียนวัดชมพู	เนินมะปราง
	1. โรงเรียนวัดแสงดาว	เมือง
	2. โรงเรียนหัววังกร่าง	เมือง
	3. โรงเรียนวัดบ้านไร่	เมือง
	4. โรงเรียนบ้านตงวิทยา	เมือง
	5. โรงเรียนวัดสมอแซ	เมือง
	6. โรงเรียนบ้านวังคินสอ	วังทอง
	7. โรงเรียนบ้านวังนกแอ่น	วังทอง
	8. โรงเรียนบ้านเนินไม้แดง	วังทอง
	9. โรงเรียนบ้านใหม่ทนมทอง	วังทอง
	10. โรงเรียนวัดวังพิบูล	วังทอง
	11. โรงเรียนบ้านคลองเตย	บางระกำ
	12. โรงเรียนวัดท่านา	บางระกำ
	13. โรงเรียนวัดคงหมี่	บางกระทุ่ม
	14. โรงเรียนวัดสนามคลีทะวันออก	บางกระทุ่ม
	15. โรงเรียนบ้านนาจาน	ชาติตระการ
	16. โรงเรียนบ้านชวคน้ำมัน	ชาติตระการ
	17. โรงเรียนบ้านห้วยทรายทอง	นครไทย
	18. โรงเรียนบ้านน้ำกุ่ม	นครไทย

ขนาดของโรงเรียน	รายชื่อโรงเรียน	อำเภอ
	19. โรงเรียนบ้านน้ำพริก	นครไทย
	20. โรงเรียนประชาอุปถัมภ์	พรหมพิราม
	21. โรงเรียนวัดวังวน	พรหมพิราม
	22. โรงเรียนบ้านหนองห้าง	พรหมพิราม
	23. โรงเรียนมะคองประชาสรรค์	พรหมพิราม
	24. โรงเรียนบ้านคลองช้าง	วัดโบสถ์
	25. โรงเรียนบ้านหนองกระบาก	วัดโบสถ์
	26. โรงเรียนวัดคันไช้	วัดโบสถ์
	27. โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี	เนินมะปราง
	28. โรงเรียนบ้านเขาเขียว	เนินมะปราง

4. ในคณะกรรมการแต่ละชุด กำหนดให้ประธานกรรมการและเลขานุการ เป็นผู้ให้ข้อมูล ใ้จำนวนผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 92 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ประเภท ดังนี้

ก. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ข. แบบวิเคราะห์เอกสาร

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานของกรรมการ

ศึกษา ความหน้าที่ที่กำหนดไว้ในแต่ละท่าน ทั้ง 4 ท่าน คือ

1. ท่านให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

2. ท่านแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียน

3. คำนเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และ ส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการ และการพัฒนาท้องถิ่น

4. คำนแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการ ศึกษาประจำโรงเรียนมอบหมาย

แบบวิเคราะห์เอกสาร

เป็นแบบวิเคราะห์การปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา ทุกค่านจากเอกสารของโรงเรียน ได้แก่ สมุทมนต์กิจการประชุมกรรมการศึกษา บันทึก การปฏิบัติงานค่านชุมชนของโรงเรียน และ เอกสารบันทึกกิจกรรมของโรงเรียน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้กำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์ เอกสารตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรรมการศึกษา โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง บทบาทหน้าที่ของกรรมการศึกษา รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา เพื่อประมวลรายละเอียดของ งานในหน้าที่แต่ละค่าน

2. สร้างข้อคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์และกำหนดประเด็นสำคัญในการ วิเคราะห์เอกสารการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 แล้วนำเสนอบทเรียนที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไข

3. นำแบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสารการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมใน การใช้ภาษา รายนามผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ ภาควิชาบริหาร- การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 นายธรรมรงค์ สิทธิศักดิ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพิณพลราษฎร์
อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

3.3 นายสิทธิพร คงอยู่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก

3.4 นายชัยณรงค์ โทสวัสดี หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอวังทอง
จังหวัดพิษณุโลก

3.5 นายคอกกรัก สุภาวะ ครูใหญ่โรงเรียนบ้านวังประคู้
อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

4. นำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์และแบบ
วิเคราะห์เอกสารการปฏิบัติงานของกรมการศึกษา แล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองสัมภาษณ์กรมการศึกษา
ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน และนำแบบวิเคราะห์เอกสารไปทดลอง
เก็บข้อมูลจากเอกสาร

6. นำแบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสารการปฏิบัติงานของกรมการศึกษา
ที่ได้ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขโดยอยู่ในความควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
อีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอให้ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทำหน้าที่สื่อขอความร่วมมือในการวิจัย เสนอต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด-
พิษณุโลก สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ประธาน-
กรรมการศึกษาและเลขาธิการกรมการศึกษาของโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้ จำนวน 46
โรงเรียน รวมตัวอย่างประชากรที่สัมภาษณ์ได้ทั้งสิ้น 92 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. การเก็บข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่
เกี่ยวข้องกักรมการศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเอกสารของโรงเรียน ได้แก่

สมุดบันทึกการประชุมคณะกรรมการศึกษา บันทึกการปฏิบัติงานค่านชุมชนของโรงเรียน และ เอกสารบันทึกกิจกรรมของโรงเรียน จำนวน 46 โรงเรียน ได้เอกสารครบทุกโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยตนเอง แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ พร้อมทั้งนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย